

לֹן

זֶקְנָהַנְדֵן וְלֹא יַעֲבֹר

אֲשֶׁר פִּזְחָרְתָּת אֶצְבָּעַל "אֲשֶׁר אֲשֶׁר מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֲשֶׁר פְּסֶפֶרְיָה רְבָעָה תְּזַקְנָה לְפָלָא"

"חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַזָּכָאת "נְצָחָת וְגַנְחָת" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תְּיקַוְן הַמִּידָות ۳۰

שְׁדָךְ הַקְּלָמָד לְלוֹם ל"ב תְּלִתְרִילִים

סְפָרָר לְקָאָטָעָה פְּלֹזְהָרְיָעָה חַעְזָפָעָעָה

רֹזֶה פְּרֹזֶשׁ: אָמֵר רְבָה בָּר בָּר חָגָא: זִימָנָא חַדָּא הַזָּה אָזְלִינָן
בְּסְפִינְתָּא, וִסְגָּאֵי סְפִינְתָּא בֵּין שִׁיצָא לְשִׁיצָא דְבָוָרָא
תְּלִתָּא יוֹמָא וְתְּלִתָּא לְיַלְוָתָא, אֵיתָו בְּזַקִּיפָו וְאַנוּ בְּשַׁפְגָּלִי.
וּכְיִתְּמָא, לֹא מַסְגִּי סְפִינְתָּא טֻזָּבָא? כִּי אַתָּא רַב דִּימָי אָמֵר
כְּמַיְהָם קְמַקְוָמָא דְמִיאָמָסְגִּי שְׁתִין פְּרָסִי, וְשָׁדֵי פְּרָשָׁא גִּירָא
וְקָדְמָה לְיָה אֵיתָו. וּאָמֵר רַב אֲשִׁי הַזָּה גִּילְדָנָא דִימָא הַזָּה,
דָּאִית לְיָה תְּרִי שִׁיצָא (בָּבָא בְּתָרָא עֲגָ).
לְאַבְ"ס:

שִׁיצָא סְנִפְירָה: בֵּין שִׁיצָא לְשִׁיצָא סְנִפְירִין בְּגַב הַדָּג, אֶחָד לְצַד הַרְאָשׁ וֶאָחָד לְצַד הַזְּנָב:
אֵיתָו בְּזַקִּיפָו שְׁהִיה הַזְּלָד בְּגַגְד הַרוּחָה: וְאַנוּ אָזְלִינָן בְּשַׁפְגָּלִי כִּמוֹ שְׁהָרוּחָה הַזְּלָד,
דָּמִים שֶׁל יָם אֵינָם נָזְבָּעִין, אֶלָּא עַל-יָדָי רֹזֶה הַזְּלָבִין בְּהָנוּ: כְּמַיְהָם קְמַקְוָמָא דְמִיאָמָסְגִּי
שְׁפָחָמִים קְמַקְוָמָא שֶׁל מִים חַמִּין: וְשָׁדֵי פְּרָשָׁא גִּירָא בְּשְׁהִיה שָׁוּם אָדָם יוֹרָה בְּחִיזָה
וּבְקָשָׁת עַל שְׁפָת הַיָּם לְאָרֶץ, הָיוּ חַזְיָנוּ דָקְדָמָה לְה סְפִינְתָּא לְחִיזָה:

סְפִינְתָּא – לְשׁוֹן חַחְשִׁיבָות, דָא בְּחִינַת גְּבוּרָה יַרְאָה, כִּמוֹ
שְׁבָתּוֹב (יִשְׁעִיחָו לְגָ): "יַרְאָת ה' הִיא אֹצְרוֹ",
שְׁהִיא עֲקָר הַחַחְשִׁיבָות. **שִׁיצָא** – לְשׁוֹן צְרָת, כִּמוֹ שְׁבָתּוֹב (בְּמִדְבָּר
ט"ז) "זָאָכָלה אַתָּם בְּרָגָע", וּתְرַגּוּמוֹ: "זָאָשָׁצִי יַתְהֹזָן".

תְּלִתָּא יוֹמָא וְלִילְוָתָא – דָא בְּחִינַת מִצּוֹת, שִׁיש בְּהָם
מִשְׁכָּלוֹת וּמִקְבָּלוֹת וּחְקוֹת, וּכְתִיב בְּהָם (יַהְוֵשׁ אָ):
"זְהִגִּית בָּז יוֹמָם וְלִילָה". אֵיתָו בְּזַקִּיפָו וְאַנוּ בְּשַׁפְגָּלִי – זה
בְּחִינַת: "יִשְׁמָח ה' בְּמַעֲשָׂיו, יִשְׁמָח יִשְׂרָאֵל בְּעוֹשָׂיו". כְּמַיְהָם

קְמֻקוּמָא דְמִיאָ – דָא מְחָא, בָמֹ שְׁכַתּוֹב (שיר-השירים ד): "זְנוּזָלִים מֵן לְבָנוֹן". **מִסְגָּא שְׂתִין פֶּרֶסִי** – דָא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, שְׁשִׁים גְּבוּרִים, וְרָעַם גְּבוּרוֹתָיו.

וְכִי שְׁדֵי פֶּרֶשָּׁא גִּירָא – 'פֶּרֶשָּׁא': דָא בְּחִינַת חָסֵד, שַׁהוּא מֹצִיא לְאוֹר תְּעֻלוֹמוֹת, דְבָרִים הַמְצָמָצָמִין הוּא מִפְרֵשׁ אֹתָם. **גִּירָא** – דָא (תְּהִלִּים קמ"ד): "שְׁלַח חָצֶךָ וְתְהַמֵּם", דָא בְּחִינַת: "שָׁב לִימִינְךָ וּכְךָ". **קְדָמָה לִיהְיָה אִיהְיָה** – דָא בְּחִינַת יְרָאָה שַׁהְיָא קָדָם, שַׁהְיָרָא הָיָא קָוָדָם. בָמֹ שְׁכַתּוֹב (שם קי"א): "רָאשִׁית חַכְמָה" וּכְךָ.

שְׁרַבָּה בְּרַבָּר חֲנָא סְפָר, שְׁהַלְךָ בֶּל בֶּה בְּמִדְתַּת הַיְרָאָה, וְרָאָה גָּדָל כְּחַתְּבָה, עַד שְׁיַכּוֹל לְהַבִּין עַל יְדָה בֵּין קָדָם גִּזְרָה דִין לְאַחֲרָ גִּזְרָה דִין, וְזֹהוּ בֵין שִׁיצָא וּכְךָ. וְהַדָּר מִפְרֵשׁ אֵיךְ יִכְזֹבֵר לְהַבִּין, הַיָּנוּ עַל-יְדֵי הַמְצֹוֹת, שְׁהָם בְּחִינַת תְּלַתָּא יוֹמָא וּכְךָ, יִכְזֹבֵר לְהַבִּין. וְדוֹקָא בְּשֻׁעוֹשִׁין אָוֹתָן בְּשַׁמָּחָה, וְעַל-יְדֵי שְׁמַחַת הַמְצֹוֹת יִכְזֹבֵר לְהַבִּין. כִּי הַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא מִשְׁמָמָה בְּמַעַשָּׁיו, וְהַשְּׁמָחָה הָיָה מִלְבָשַׁת בְּמִצּוֹות, כְּגַ"ל, וְאַנְחָנוּ מִשְׁמָחִין לִמְטָה גַם כֵּן בְּהַקְדּוֹשָׁ בָּרוּךְ הוּא, בָמֹ שְׁכַתּוֹב: "יִשְׁמָח יִשְׁرָאֵל בְּעֹזְשָׁיו", וְאֵין רְצֹונָנוּ בְשָׁום שְׁכָר, אֲפָלוּ שְׁכָר עֹזְלָם הַבָּא, כְּגַ"ל.

רְזָה, 'אִיהּוּ בְּזָקִיפָו וְאַנְזָן בְּשְׁפּוּלִי', לְפִי שְׁמָחָתוֹ בֵן שְׁמָחָתָנוּ, וְעַל-יְדֵי-זָה אַנְחָנוּ יִכְזֹבֵר לְהַבִּין. וְהַדָּר מִפְרֵשׁ אֵיךְ לְהַשְׁיגֵר בְּחִינַת שְׁמָחָה, עַל-יְדֵי בְּחִינַת רָעַם.

וְזָהָנוּ: כִּי אָתָא רַב דִּימִי אָמָר: בְּמִיחָם קְמֻקוּמָא דְמִיאָ וּכְךָ, הַיָּנוּ בְּחִינַת: קֹול רַעַמָּה בְּגַלְגָּל. שִׁיטִין זָה בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, הַפּוֹגְעִין בְּגַלְגָּלָתָא, וְגַעַשָּׁה מִמְנוּ רַעַמִּים. וְאַשְׁתַּמְעַ קָלָא: זָה בְּחִינַת הַקּוֹל מַעֲוִיר הַכּוֹנָה, בְּחִינַת: לֹא נְבָרָא רַעַמִּים וּכְךָ. וְהַדָּר אָמָר, שְׁעַקְרַבְתָּגְבָּרוֹת הַגְּבוּרוֹת אֵינוֹ אֶלָּא עַל-יְדֵי חָסְדים. וְצִרְיךָ

נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר – נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר
לֹא יַעֲבֹר פָּזָה רַצֵּת אֶצְבָּל "אֶצְבָּל" מִקְוֹה שֶׁדֶבֶר אֶחָד מִסְפָּרִי רַבָּבָה עַזְהָה תַּקְוֹז לְפָלָל
"חַק נִתְן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר ע"י הַזָּאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" שְׁעִירִית תִּקְוֹן המידות 30

לֹא בָּלְלָא שֶׁמְאָלָא בִּימִינָא, בְּגַ"ל, וְאֶפְ-עַל-פִּיכְבּוֹן צְרִיךְ לְאַקְדָּמָא אֶת הַיְּרָאָה (עיין תקוניים בהקדמה), כִּי בַּעַל אֶבְדָּה מְחֻזֵּר עַל אֶבְדָּתוֹ (בִּמּוֹשְׁאָמָרוּ רַבּוֹתִינוּ, זָכְרוֹנוּם לְבָרְכָה [קדושים בָּה]: 'דָּרְכוֹ שֶׁל אִישׁ לְחַזֵּר אַחֲר אַשְׁהָה. מַשְׁלֵל לְאָדָם, שֶׁאֶבְדָּה לוֹ אֶבְדָּה' וכו').

פְּרוֹשָׁ: כִּי אַהֲבָה הוּא בְּחִינָת אִישׁ וַיְרָא הִיא בְּחִינָת אַשְׁהָה, כִּי דִזְעוּ. וּעַל-כְּבּוֹן צְרִיךְ לְהַקְדִּים אֶת הַיְּרָאָה, כִּי אָז תָּבוֹא אַלְיוֹ הַאֲהָבָה מִפְּילָא, כִּי הַאֲהָבָה הַזְּלָבָת וּמְחֻזָּרָת אַחֲר הַיְּרָאָה תָּמִיד, כִּי בַּעַל אֶבְדָּה מְחֻזֵּר אַחֲר אֶבְדָּתוֹ בְּגַ"ל; בְּהָד שְׁמַעְתִּי מִפְּיו הַקְדּוֹשׁ בְּפְרוֹשָׁ).

וְזֹהָג בְּחִינָת: וּכִי שְׁדָא פְּרִשָּׁא גִּירָא וכו' וְאָמָר רַב אָשָׁי: הָאֵי גָּלְדָּנָא דִּימָא וכו' גִּיְלִידָנָא הוּא בְּחִינָת שֵׁם אֲגַלָּא שַׁהוּא בְּחִינָת גְּבוּרוֹת, כִּי הַזָּא רַאשְ׀יִתְבּוֹת: אֲתָה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אַדְנִי, כִּמוֹבָא (וז"ח פר' תְּרוּמָה), כִּי גָּלְדָּנָא הוּא אָוֹתִיות אֲגַל, וּשְׁם אַדְנִי בְּשִׁלְמוֹת הַיָּנוּ שֵׁם אֲגַל"א, בְּגַ"ל.

וְזֹה פְּרוֹשָׁ: בְּחַצְצָרוֹת וְקוֹל שׂוֹפֵר – זָכְרִי, הַיָּנוּ עַל-יִדִּי בְּחִינָת קֹול דְּגַפִּיק, בְּגַ"ל, עַל-יִדִּי זָה יַרְעֵם חִים וכו', נָעָשָׂה בְּחִינָת רָעִמים, בְּחִינָת: "קֹול רַעַם בְּגַלְגָּל". תְּבִלָּה רַיְשָׁבִי בָּה – דָא בְּחִינָת לְבָא וּעֲרָקִין דִּילָה, בִּמּו שָׁאָמָרוּ: לֹא גְּבָרָאוּ רָעִמים וכו', כִּי תְּבִלָּה – אָוֹתִיות תְּיוּ לְבָ. תְּיו – לְשׁוֹן רַשִּׁימָה, בִּמּו שְׁבָתּוֹב (יחזקאל ט): "וְהַתּוֹית תָּו", שְׁגָרְשָׁם הַקֹּול בְּלִיב, בִּמּו שְׁגָגָאָמָר: לֹא גְּבָרָאוּ רָעִמים וכו'. וְעַל-יִדִּי זָה: גַּהְרוֹת יַמְחָאָג כָּת – בְּחִינָת שְׁמַחָה, בְּגַ"ל, "וְלִישְׁרֵי לְבָ שְׁמַחָה".

וְעַל יִדִּי הַשְּׁמַחָה יַחַד הַרְיִים יַרְגָּנוּ – רַגְהָ: לְשׁוֹן תְּפִלָּה, בִּמּו שְׁבָתּוֹב (מלכים א' ח): "לְשָׁמָע אֶל הַרְגָּה" וכו'. הַרְיִים בְּחִינָת צְדִיקִים (עיין מ"ר בא פ' ט"ז). הַיָּנוּ עַל יִדִּי שְׁמַחָת הַלְּבָב יַכְזִין לְהַתְּפִלָּל

וְלֹהֲלֵבִישׁ אֶת תִּפְלַתְךָ בְּמַאֲמָר, כְּשִׁיבִינוּ כִּי גָזַר הַדָּין, וְזֹה פְּרוֹשׁ
יְחִיד, שְׁמַלְבִּישִׁים תִּפְלַתְמָם בְּסִפְוּרִים יְחִיד.

פְּרֹשׁ קָצָא רְקָאָטָא טְוֹבָרְיָא חַזְקָאָטָא:

יא מי שְׁרוֹצָה לְחוֹם עַל חַיּוֹ צְרִיךְ לְהַתְגִּבר שֶׁלֹּא יִשְׁמַע וַיִּשְׁגַּיְתָּ
כָּל עַל הַמְּרִיבּוֹת שֵׁבֵין הַצְדִיקִים הַשְׁלָמִים רַק לְהַאֲמִין בְּכָלָם.
וְאַדְרָבָא בְּשִׁשְׂמָעַ הַמְּרִיבּוֹת שֵׁבֵין הַצְדִיקִים יַקְהַל עַצְמוֹ מַזְסָר
וַיַּסְתַּבֵּל עַל עַצְמוֹ הַיְכֹן הוּא בָּעוֹלָם. כִּי בָּזָה מַזְכִיחַזֵּן אֵתָה עַל
שְׁפָגָם בְּטַפִּי מַחְזָה. כִּי בְּזַדְאי אִם לֹא הָיָה נִפְגָּם מַחְזָה לֹא הָיָה גַּשְׁמָע
לוּ הַמְּרִיבּוֹת שֵׁבֵין הַצְדִיקִים וְלֹא הָיָה נִכְנָס בְּלָבָו שָׁוֹם קָשְׁיָא
עַלְיָהָם כָּל. וּעַקְרָב הַמְּרִיבָה הִיא רַק בְּשַׁבְּילָו, הַיְנוּ בְּשַׁבְּיל ְזֹה
בְּעַצְמוֹ הַגְּיַל בְּדֵי שִׁיבֵין וַיַּזְכֵּר עַל-יָדָיו הַמְּרִיבָה שֵׁבֵין הַצְדִיקִים
הַיְכֹן הוּא בָּעוֹלָם שְׁרוֹצִים לְגַרְשָׁו מִן הַחַיִים הַאֲמַתִּים שֶׁהָם
הַצְדִיקִים אֲמַתִּים עַל-יָדָיו הַמְּרִיבָה הַזֹּאת, מִחְמַת שְׁפָגָם בְּטַפִּי
מַחְזָה שְׁעָלֵיו גְּאָמָר: "כָּל בְּאַיִת לֹא יִשְׁזַבּוּן וְלֹא יִשְׁיַגּוּ אֲרֻחוֹת חַיִים"
(מִשְׁלִי ב', יט). וּמֵשָׁהוּא כְּסִיל וְאִינּוּ מִבֵּין אֵת זֹאת בְּאַמְתָה גַּתְרַחַק
עַל-יָדֵי-זֹה וְאוֹבֵד אֶת עַזְלָמוֹ. אָבֵל מֵשְׁרוֹצָה לְחוֹם עַל עַצְמוֹ
בְּאַמְתָה אַדְרָבָא עַל-יָדֵי-זֹה דִיקָא גַּתְעֹזֶר וַמְזַבֵּיר אֶת עַצְמוֹ הַיְכֹן
הָוּא בָּעוֹלָם בְּגַ"ל. וּמִבֵּין שְׁזֹהוּ הַגְּפִיזָן שֶׁלֹּו שְׁצָרִיךְ לְעַמְדָה בָּזָה
הַגְּפִיזָן שֶׁלֹּא יִשְׁמַע וְלֹא יִסְתַּבֵּל עַל הַמְּרִיבָה הַזֹּאת וְגַתְקַרְבָּ דִיקָא
עַל-יָדֵי-זֹה לְצִדְיקִים אֲמַתִּים שְׁעָלֵי-יָדֵי-זֹה עַקְרָב תָּקוֹנוֹ לְגַצָּח. כִּי עַקְרָב
הַמְּרִיבָה שֵׁבֵין הַצְדִיקִים הִיא בְּשַׁבְּיל ְזֹה דִיקָא בְּשַׁבְּיל גַּפְיזָן ְזֹה
שְׁיִתְרַחַק הַמְּתַרַּחַק, כִּי רָאוּי לְרַחַקְוּ מִחְמַת שְׁפָגָם בְּטַפִּי מַחְזָה. וְאִם
יַרְצָח לְעַמְדָה בְּגַפִּיזָן ְזֹה לְהַבִּין מֵזָה בְּעַצְמוֹ גָּדֵל פְּגָמוֹ וְלֹא יִסְתַּבֵּל
עַל ְזֹה, יַתְקַרְבָּ עַל-יָדֵי-זֹה דִיקָא. כִּי מִחְמַת שְׁפָגָם כְּלִבְךָ אֵי אָפְשָׁר
לוּ לְהַתְקַרְבָּ כִּי אִם עַל-יָדִי גַּפִּיזָן ְזֹה דִיקָא וְהַבָּן. כִּי בְּאַמְתָה הַשָּׁם

אָלֶא יַעֲבֹר וְנִתְן אָלֶא יַעֲבֹר
לֵדָה רְצִית אַצְעָל "אָלֶא שְׂדָק מְקוֹזָה שְׂדָק אָחֵר מְסִפְרִי רְבָבָו אַחֵז תְּקֹזָה לְפָלָל"
לְנֵל "חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַזָּאת "נְצָחָת וְאַגְּזָה" שְׁעִיר יִשְׁבַּת תִּיקְוָן המידות

יַתְּבִּרְךְ חַפְץ חַסְד הַזָּא וּרְזֹצָה לְקַרְבָּהּ הַמְּרַחְקִים אַפִּעְלִיפִי שְׁאַיִגְם
רְאוּיִים לְקַרְבָּם אָבָל אֵין יִכְׁלִים לְהַתְּקַרְבָּב כִּי אֵם עַלְיִדִי גַּסְיוֹן זֶה
כְּגַ"ל:

יב הַמְּחַשְׁבּוֹת זָרוֹת וְהַרְהֹרִים רְעִים הֵם בְּחִינַת סְטָרָא דְמוֹתָא
בְּחִינַת חַמִּיז, וּבְשָׁהַמְּחַשְׁבּוֹת זָרוֹת הַגְּלִיל רְזֹדְפִים אַחֲרָהּ לְפָגָם
בּוֹ וְהָאָדָם גּוֹעֵר בָּהֶם וּעוֹזֶשֶׁה מְצָה וּמְרִיבָה עַמְּדָהּ וְאֵינוֹ מְגִיחַ
אָוֹתָם לְבָנָם לְתוֹךְ הַמְּתָח, עַלְיִדִי זֶה גַּצּוֹל מִבְּחִינַת חַמִּיז סְטָרָא
דְמוֹתָא וּזְוֹכָה לְקַבֵּל מְחַיּוֹן גְּדוֹלִים שְׁהָם בְּחִינַת מְצָה בְּחִינַת חַיִם
(וּמִיְלָא מִזְבֵּן שְׁמִצּוֹת בְּעֹור חַמִּיז וְאַכְיָלָת מְצָה בְּפֶסֶח מְסֻגָּל לְזֹכּוֹת לְכָל הַגְּלִיל):
יג הַמְּחַלְקָת שִׁישׁ בֵּין הַצְּדִיקִים הַשְּׁלָמִים הַזָּא גַּם כֵּן רָק בְּשִׁבְיל זֶה
בְּכִדֵּי לְגַרְשֵׁן סְטָרִין אַחֲרָגִין דְלָא יַתְּקַרְבֵּבוּ לְמִשְׁבְּגָא דְקָדְשָׁא, וְעַל כֵּן
זֶה הַמְּחַלְקָת שְׁבִיגִיהָם הַזָּא בְּחִינַת מְצָה הַגְּלִיל:

סְפָר חַיִל פְּלוֹגָהָרִין הַזְּוּמָעָה

אַחֲרִיכָה הַיִּינְנוּ אֲצָלוּ בְּחָג הַשְׁבּוּעוֹת וְאָמַר אֹז תּוֹרָה גַּפְלָאָה עַל
פָּסָוק וּבַיּוֹם הַבְּכוּרִים בְּסִימָן נֵיז הַמְּתַחְלָת כִּי יִש בְּכָל אָחָד
מִיְשָׁרָאֵל בְּחִינַת מְלָכּוֹת. אַחֲר שָׁאָמַר הַתּוֹרָה הַגְּלִיל וּשְׁם מְדִבָּר
מְעָגִין בְּחִינַת מְלָכּוֹת שִׁישׁ בְּכָל אָחָד מִיְשָׁרָאֵל וּכְוֹי וַיֵּש מְלָכּוֹת
בְּאַתְּגָלִיא וּבְאַתְּכָסִיא וּכְוֹי וַיֵּש אָחָד שָׁאָפִילִיפִי שְׁבְאַתְּגָלִיא אֵין לוֹ
שָׁום מִמְשָׁלָה אַפִּילִיפִי-כִּין בְּאַתְּכָסִיא וּכְוֹי. אַחֲרִיכָה אָמַר בְּפֶרֶז
עַל עַצְמוֹ לְכָם גְּדֹמָה שְׁאַיִן לֵי מִמְשָׁלָה כִּי-אִם עַלְיָכָם, בְּאַמְתָה אֲגִי
מוֹשֵׁל אָפְלוּ עַל בֶּל צְדִיקִי הַדָּזֵר רָק שְׁהָזָא בְּאַתְּכָסִיא:

אַחֲר שָׁאָמַר הַעֲגִין הַמְבָאָר בְּסוֹף הַתּוֹרָה הַגְּלִיל הַמְדִבָּר מִדְרָכֵי
הַשֵּׁם שְׁאַי אָפְשָׁר לְהַבִּינָם שְׁהָם בְּחִינַת אַלְוּ וְאַלְוּ דְבָרִי אַלְקִים
חַיִים, שָׁאָפִילִיפִי שְׁזֶה הַצְּדִיק הַלְּכָה כְּמוֹתוֹ וְזֶה אֵין הַלְּכָה כְּמוֹתוֹ,
אַפִּילִיפִי-כִּין אַלְוּ וְאַלְוּ דְבָרִי אַלְקִים חַיִים. וְזֶה הַדָּבָר אֵי אָפְשָׁר

לְהַבֵּין כָּל כֵּי הֵם בְּחִנָּת רַעֲמִים וּכְוּ'.

אַחֲרִיכֶךָ בְּלִילָה דִּבֶּר מֵזָה קָצֶת בְּשִׁיחָתוֹ הַקְדוֹשָׁה עִם הַעוֹלָם וְאָמַר שֶׁאָפָעַל-פִּי שֶׁגְמִצָּא בְּסֶפֶרִי מִקְבָּלִים תְּרוֹזֵעַ עַל קְשִׁיא הַזָּאת וּבְיוֹצָא בָּזָה כֵּי הֵם רֹצִים לְתַרְצֵץ מֵה שֶׁזָּה מִקְלָל וְזָה מִחְמִיר שֶׁזָּה מִחְסָד וְזָה מִגְבּוֹרָה וּכְוּ', עַל-כֵן בְּאֶמֶת אֵלֹו וְאֵלֹו דִּבְרֵי אֱלֹקִים חַיִים, עַיִן בְּדִבְרֵיהֶם, וְאָמַר רַבָּנו זִכְרוֹנו לְבָרְכָה אָפָעַל-פִּיכֵן בְּאֶמֶת אֵלֹו הַתְּרוֹזִים אֵינָם כְּלֹום לְמַבֵּין קָצֶת. וְאָמַר בָּזָה אָמַר שְׁהָדָבָר בְּשֵׁר וּמְתָר לְאַכְלָל, וְזָה אָמַר לְהַפְּךָ שָׁאָסּוּר לְאַכְלוֹ וְאֵיךְ אָפְשֵׁר לְהַבֵּין בְּשֶׁבֶל שְׁדָבָר שְׁגִיחָם אֶמֶת מַאֲחֵר שֶׁבֶל אָחֵד אָמַר הַדִּין בְּהַפְּךָ מִחְבָּרוֹ וּכְוּ'.

וּבָגְתָהוּ הִיְתָה שְׁהַתְּרוֹזִים עַל קְשִׁיות בְּאֵלֹו אֵין בָּהָם מִמְּטָשׁ. לֹא מִבְּעִיא הַתְּרוֹזִים שֶׁבְּסֶפֶרִי הַמְחַקְרִים שְׁבוֹדָאי אֵין בָּהָם כְּלֹום, וּכְמַבָּאָר בְּדִבְרֵינוּ בָּمָקוּם אַחֲר שְׁבָשְׁבֵיל זָה אָסְרָר רַבָּנו זִכְרוֹנו לְבָרְכָה לְעַיִן אָפְלוֹ בְּסֶפֶרִים שֶׁל הַמְחַקְרִים הַכְּשָׁרִים מִחְמָת שְׁמַבִּיאֵין קְשִׁיות חִזְקוֹת גְּדוֹלוֹת עַל דִּרְכֵי הַשֵּׁם וּמְאַרְיִכֵּין בְּקְשִׁיטָם, וְאַחֲרִיכֶךָ רֹצִין לְתַרְצָה וְהַתְּרוֹזֵעַ חַלּוֹשׁ מַאֲד וּבְגַנְקָל לְסִתְרוֹ. וְעַל-כֵן מֵי שְׁמַעַיִן בָּהָם וּרֹצָה לְתַרְצֵץ הַקְשִׁיות עַל-יָדֵי שֶׁבֶל יוּכָל לְבֹוא לְאַפִּיקּוֹרְסּוֹת גְּדוֹלָה, כֵּי מַבִּין אַחֲרִיכֶךָ שְׁהַתְּרוֹזֵעַ אֵינוֹ כְּלֹום וּגְשָׁאָר בְּקְשִׁיא, עַל-כֵן אָסּוּר לְעַיִן בָּהָם כָּלֶל רַק לְסִמְדָה עַל אַמּוֹגָה לִבְדָה. וּבְשֶׁבֶא חָם וּשְׁלֹום בְּדִעַתּוֹ אֵיזָה קְשִׁיא בְּעֲנִיגִים אֵלֹו צְרִיךְ לִידְעָה שְׁאֵי אָפְשֵׁר לְתַרְצָה כֵּי אֵי אָפְשֵׁר לְנָנוּ לְדִעָת וְלְהַשְׁיג בְּשֶׁבֶלְנוּ הָאֲנוֹשִׁי דִּרְכֵי הַשֵּׁם וּכְוּ', רַק לְסִמְדָה עַל אַמּוֹגָה לִבְדָה, לְהַאֲמִין שְׁבוֹדָאי בְּאֶמֶת הַפְּלָגָה נָכוֹן וַיְשַׁר, רַק שְׁבָשְׁבָלְנוּ אֵי אָפְשֵׁר לְהַבֵּין דִּרְכֵי הַשֵּׁם, וּכְמַבָּאָר זָה בְּדִבְרֵי רַבָּנו זִכְרוֹנו לְבָרְכָה הַרְבָּה. אַלֵּא

אָזְקֵן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

לְנוּ אֶשְׁפֵר פִּזְחָרֶת זָצְרָל "אָזְקֵן מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֶחָד פִּסְפְּרִי רַבְּנָן עַזְהָה תְּזַקְוֹן לְפָלָן" →
"חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹרָעִי הַזָּכָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות →
30

אֲפָלוּ קָצַת הַתְּרוֹצִים הַמִּוּבָאים בְּסִפְרֵי הַמִּקְבָּלִים אֲמַתִּים, שְׁחוּיוּ
צְדִיקִים קְדוֹשִׁים בְּעֵלִי הַשְׁגָה וּרְזָחִיתַה קָדֵשׁ, אֲפִיעַלִי-פִּיכְנָן אֵי אָפָּשָׁר
לְתִרְץ הַקְשִׁיא עַל-יִדִי תְּרוֹצִים, כְּגַרְאָה בְּחוֹשׁ שַׁהְתְּשׁוּבָה גַּשְׁאָר
מַעַל, וְצָרִיכְנָן רַק לְסִמְדָּע עַל אַמּוֹגָה. וּכְנָעַל שְׁאָר קָשִׁיות בְּיוֹצָא
בְּאֵלָו בְּגַזּוֹן הַיִדְיָעָה וּהַבְּחִירָה שְׁמוֹבָא גַּםְבָּן שְׁרוֹצִים לְתִרְצָה, וּמֵי
שִׁישׁ לֹז עִינִים יָרָאָה שְׁאֵין יְכֹלְוִין לְהַבִּין הַתְּרוֹזָן כָּל בְּשֻׁבְלֵינוּ.
עַל-בָּנָן אֵין לֹגֶן לְכַנֵּס בָּזָה כָּל לְתִרְץ קָשִׁיות בָּאָלוּג. וּכְנָהָרָה
הַמִּוּבָאה בְּעֵץ הַחַיִים בְּתִחְלַתְוּ שְׁרוֹצָה בְּעַל הַשְׁעָרִי גַּן עַדּוֹ
לְתִרְצָה, וּמֵי שִׁישׁ לֹז שְׁכָל כָּל שְׁהַזָּא יָרָאָה שַׁהְתְּרוֹזָן הוּא וְלֹא כָּלּוּם,
כִּי סָוף כָּל סָוף מִסְים שֵׁם שְׁלִמְעָלה מִשְׁם אָסּוּר לְהַרְחָרָה. אַסְבָּן טֹב
אֲשֶׁר יִפְהָה לְתִרְץ הַקְשִׁיא בְּתִחְלָה עִם זֶה הַתְּרוֹזָן, שָׁאָסּוּר לֹגֶן
לְהַרְחָרָה כָּל מַה לְפָנִים וּמַה לְאַחֲרָה, וְלֹמַה לֹגֶן לְכַנֵּס בְּחִקְיּוֹת שֶׁל
עוֹלָם הַתָּהָוו בָּאָלוּג, וְלֹבֶטֶס לֹא יִתְרַצּוּ כָּלּוּם, וּמֵי יוֹדֵעַ אֵם יִשְׁׁזַב
בְּשַׁלּוּם.

סְדָר הַאֲלָף-פִּיצְתָּה הַיּוֹנָא:

נָה. קָשָׁה תְּרִבּוֹת רְעָה בְּתוֹךְ בֵּיתוּ שֶׁל אָדָם יוֹתֶר מִמְלָחָמת
גּוֹגִזְמָגוֹג. נָה. יְקָדִים וַיְחִשֵּׁיךְ לְבִיתְהַבְּגָסָת, עַל-יִדִּיְזָה יְאַרְיךְ יִמְיָ
בְּגַנְיוּ. נָה. אֲלִיְשָׁגָה אָדָם בָּנוֹ בֵּין הַבָּנִים. נָה. עַל-יִדִּי חַגְבָּה וְגַר שְׁבָת
הַיּוֹי לְהַבָּנִים תַּלְמִידִי-חַכְמִים. נָה. דָּרְחִים רַבְּגָנוּ הַיּוֹי לְהַבָּנִים רַבְּגָנוּ,
דָּמוֹקִיר רַבְּגָנוּ הַיּוֹי לְהַחְתָּנוֹתָא רַבְּגָנוּ. נָה. בְּעֻזּוֹן גְּדָרִים גַּם בְּעֻזּוֹן
בְּטוֹל תּוֹרָה גַּם בְּעֻזּוֹן מִזּוֹה גַּם בְּעֻזּוֹן צִיצִית גַּם בְּעֻזּוֹן שְׁגָאָת חַגְם
בָּנִים מִתְּהִימָּה כִּישָׁהָם קְטָנִים. נָה. מֵי שְׁגֹוֹתָן מַעֲשֵׂר מִן מַעֲוָתָיו, בָּנִים
גְּצֹוְלִים מִהְחָלִי הַגְּקָרָא סְמָקָא. נָה. תִּגְזּוֹקּוֹת שֶׁל בֵּית-רַבְּגָנוּ גַּתְפָּסִין
עַל הַדּוֹר. נָה. עַל-יִדִּי הַדְּסִים בְּשְׁבָת זֹבֶחֶת לְבָנִים תַּלְמִידִי-חַכְמִים.
מָ. אֲשֶׁר שְׁמַשְׁכָּלָת אֶת בָּנִיהָ, הַסְּגָלָה לֹזָה, שַׁתְּרַחָץ אֶת הַבָּלָה

קָדָם הַחֶפֶה. מֵה. לְפִי אֲכִילוֹתָיו שֶׁל אָדָם כֵּן בְּגִיו וּבְגִוָּתָיו. מֵג. שְׁבִגִּיו מִתְּרִים - אֲלֹא יִשְׁמַשׁ מִטְּהוֹת בְּחֵלֶל, בִּיאָם מִשְׁבָּת לְשֵׁבֶת. מַג. דִּרִיבֶת הַקְּשָׁת בְּלִי"ג בְּעַמְרָה הַוָּא סְגָלָה לְבָנִים. גַּם הַתְּפִלָּה שְׁמַתְּפִלְלִין לְפִנֵּי הַעֲמֹד בְּגִינָה הַוָּא סְגָלָה לְבָנִים. סָל. צְרִיךְ לְלִימֹד אֶת הַתִּינּוֹק דָּרְדָּאָרְץ מִגּוֹרָיו. מֵה. הַשִּׁירוֹת וַהֲתִשְׁבָּחוֹת, שְׁאוֹמְרוֹין קָדָם אָזְרָה הַיּוֹם, הַוָּא סְגָלָה לְבָנִים. גַּם לְאַשָּׁה שְׁגַחֵר חַלְבָּה. גַּם לְאַשָּׁה רַעַת שַׁהְיָא בְּעַסְגִּית. סָו. מֵי שַׁהְוָא מַקְטִין אֶת עַצְמוֹ בְּפִנֵּי רַבּוֹ וּשׂוֹאֵל מִמְּפֹנוֹ בְּלַהֲסִפְקוֹת, אַפְּעַלְפִּי שְׁרַבּוֹ מַבִּישׁ אֹתוֹתּוֹ, עַלְיִידִי זֶה זָכָה, שִׁיּוֹצָא מִמְּפֹנוֹ בֵּן שַׁהְוָא גָדוֹל בְּתֹרַה יוֹתֶר מַרְבּוֹ. מָז. מֵי שְׁמַמְקַבֵּל אֶת הַיּוֹרִים בְּאַהֲבָה, זָכָה לִזְרָע שִׁיאָרִיכּוּ יְמִיהָם. מַח. פְּעֻלוֹת הַשֵּׁם גַּמְשְׁכִין אַחֲר הַשֵּׁם שֶׁל אָדָם, כִּי שְׁמָא גְּרִים. מַט. מֵי שְׁמַגְבִּיהָ קֹלוֹ כִּי לְהַתְּפִאָר בּוֹ, בְּאִים בְּגִיו לְשֵׁבִיהָ. ע. מֵי שְׁאַיִן לוֹ בְּגִים, יְהָא רְגִיל בְּשֶׁמֶן. עַל. וּלְפָעָמִים יַעֲקֹר דִּירָה וַיְחִי בְּגִיו. עַכ. עַלְיִידִי רְדִיבָת שְׁלוֹם מִצְּיל אֶת בְּגִיו מִמִּיתָה וּמְגַלּוֹת. עַג. מֵי שְׁעֹוֹשָׁה אֵיזָה דָּבָר, וְהַדָּבָר הַוָּא אַחֲרִיכּוּ מִכְשׂוֹל לְבָנִיְּאָדָם, עַלְיִידִי זֶה הַטוֹּבָה נְפָסָק מִזְרָעָוּ. עַל. לְפָעָמִים מִחְמָת אַהֲבָה גָדוֹלה שְׁבִין אִישׁ לְאַשְׁתָּו אֵינָה מַזְלָה. עַה. לַרְבָּה הַעֲקָרוֹת כַּשְּׁהָם גַּפְקָדוֹת, מַזְלִידּוֹת זָכָר.

קְרָא שְׁבָתָן הַנְּרִיעָה

כֵּה כָּלְלַ הַדָּבָרִים שֶׁבֶל עֲנִיגִי קְדָשָׁה וּפְרִישָׁוֹת הַזָּה בְּתָאֹוֹת וְהַזָּה בְּמַדּוֹות וְהַזָּה בְּעֲנִיגִי יְגִיעָות וּעֲבוֹדוֹת וּטְרַחּוֹת וַיּוֹרִים וּכְוּ בְּשִׁבְיָלוּ יִתְבְּרֹךְ, הַכְּלָל כְּאֵשֶׁר לְכָל, הַזָּה חֲדוֹשׁ גַּפְלָא וּנְוֹרָא מָאָד וְהַזָּה מִפְשָׁט מִכְּלָל הַתָּאֹוֹת וּמִכְּלָל הַמַּדּוֹת בְּתִכְלִית, עַד שְׁלָא גַּשְׁאָר לוֹ מִשּׁוּם תָּאֹוֹה וּמִדָּה שָׁוָם שְׁמַאי בְּעַלְמָא וּזָכָה לְמַעַלָּה נְוֹרָא מָאָד מָאָד בְּתִכְלִית הַמַּעַלָּה וְאֵי אָפְשָׁר לְדִבָּר כָּל בְּעַצְם הַפְּלִגָּת

לֹא נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

לֹא נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר פֶּזֶחַ רְצִיָּת אֱלֹהִים מִפְּנֵי שְׂדֵךְ מִפְּנֵי רְבָבוֹ אֲחֵיךְ תַּקְוֹץ לְפָלֵל

לֹא נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר יֵצָא לְאָרוֹר עִי הַזֹּאת נִצְחָת וְאַגְּנָחָת שְׁעִיר יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות

מְעֻלָתוֹ בַּי 'כֶל הַמּוֹסִיף גּוֹרָע' (סְגִּיחָרִין כט) וּכֶל מַה שְׁפִּרְנוּ עַד
הַגָּה, אֲםָמָנָם כְּגָנוֹת נִחְשָׁבָו כֶל הַסְּפִוּרִים הַגְּל לְנִגְדוֹ לְפִי עַצְם
מְעֻלָתוֹ שְׂזָכָה אַחֲרִיכָה, עַם כֶל זֶה סְפִּרְנוּ כֶל זֶה מַעֲנִין עַבּוֹדָתוֹ
וְדַרְכּוֹ בִּימֵי יְלֹדוֹתָו, לִמְעוֹן גְּדֻעָה וְנִשְׁכֵיל אֵיךְ הַבְּחִירָה חַפְשִׁית וּכֶל
אָדָם יוּכֶל לְזִכּוֹת אֲמִרְכָה לְמִעְלָה מִפְּלָגָת מִאֵד אַפְּעַלְפִּי
שֶׁגְּדָמָה לוֹ שְׁקָשָׁה וּכְבָד עַלְיוֹ הַעֲבּוֹדָה מִאֵד, וְאֵין מְגִיחָיו אַזְתָּו
לְבָנָם כֶל בְּעַבּוֹדָתוֹ יִתְבְּרָךְ בַּי הַתְּאֻזּוֹת וְהַמְּדוֹת רֹזְדָפִין אַחֲרָיו³⁸
מִאֵד, אַפְּעַלְפִּיכְנוּ צְרִיךְ שִׁיחָה עַקְשָׁן בְּעַבּוֹדָתוֹ וּלְבָלִי לְהַסְתָּכֵל
עַל כֶל זֶה בַּי בְּסְפּוּרִים הַלְלוּ יִבְינֵן הַחֶכְמָה מִדְעָתוֹ, אֵיךְ גַּם עַל רְבָנוֹ
הַקָּדוֹשׁ וְהַגּוֹרָא, זָכָר צְדִיק וּקְדוֹשָׁ לְבָרְכָה, עַבְרָ גַּמְסִיכְנוּ כֶל
הַמְּגִיעָוֹת וְהַכְּבָדוֹת הַגְּל, וּעַבְרָ בְּכֶל זֶה, וְאַפְּעַלְפִּיכְנוּ זָכָה לְשִׁבְרָ
הַכָּל מְחִימָת שְׁרָצָה בְּאֹמֶת בְּעַבּוֹדָתוֹ יִתְבְּרָךְ וּבְחָרָבָה בְּחַיִם בְּאֹמֶת
עַד שְׂזָכָה לְמַה שְׂזָכָה:

וְאָמָר: שְׁאָפְלוֹ לֹא הָיָה מִזְרָע הָאֱלֹקי הַבָּעֵל-שְׁמִיטֹּוב זָכָר צְדִיק
וּקְדוֹשָׁ לְבָרְכָה, רַק אָפְלוֹ אֲמָר הָיָה מִמְשִׁפְחָה הַיְּרוֹדָה שְׁבִּישָׁרְאָל,
הָיָה זָכָה גַּמְסִיכְנוּ לְמַה שְׂזָכָה עַל-יְדֵי עַצְם עַבּוֹדָתוֹ וַיְגִיעָתָו שִׁיגָּע
וַטְּרָח מִאֵד מִאֵד בְּעַבּוֹדָתוֹ יִתְבְּרָךְ:

בו וְהַקְפִּיד מִאֵד עַל אֵלָו הָאָנְשִׁים שְׁפֹזְבָּרִים שְׁעַקְרָבָר מְעֻלָת הַצְדִיק
וְהַשְׁגָתָו שְׂזָכָה הַזָּא מִצְדָה הַגְּשָׁמָה לְבַד מְחִימָת שִׁיעָשׂ לוֹ גַּשְׁמָה גַּבְהָ
מִאֵד וְאָמָר שְׁלָא כַּז הַדָּבָר רַק הַעֲקָר תָּלוּי בְּמִעְשִׁים טוֹבִים
וַיְגִיעָוֹת וַעֲבּוֹדוֹת וַעֲבּוֹדָת וְאָמָר בְּפִרְזָשָׁ שְׁבָל אָדָם שְׁבָעוֹלָם יִכְזֹל לְזִפּוֹת
לְמִדְרָגָה הַגָּבָה בְּיוֹתָר בַּי אֵין הַדָּבָר תָּלוּי אֶלָא בְּבְחִירָת הָאָדָם
לְבַד, אֲמִרְכָה לְרַחֵם עַל עַצְמוֹ וְלִשְׁבַּע עַצְמוֹ הַיְּתָב הַיְּתָב מַה
שְׁטוֹב לְפָנָיו בְּאֹמֶת וּכְוֹי זְהַכֵּל לְפִי רַב הַמְּעַשָּׁה' (אָבוֹת ג-טו):

כַּז וְעַלְבָנָן אָפְלוֹ הַמּוֹפְתִים הַגּוֹרָאים שְׁרָאִינוּ מִרְבָנוֹ, זָכְרוֹנוֹ

לברכה, אין לנו עוסקים בזה לספרם כי אין זה שבח אצלם כלל. לפיכך עצם הפלגת מעלה רק ספרנו מה שנוגע לעובdotו יתברך, למען יתעורר המשכיל החפץ באמת כי אין שם צורך בעולם וכל אדם יכול לזכות למלאות גבהות אם ילך ויתנהג בדרך ריבנו, זכרונו לברכה, שמאירים פאן בספר זה זה עקר להיות רגיל מאד בתפלוות ובקשנות הרבה מאד ובפרט לדבר בין קונו בלשון שמדברים בו, להרבות בשיחה לפניו יתרך לרצותו ולפיכיו יתרך ולהתחנן לפניו שיקרבו לעובdotו באמת וכי בחורה זו לכל החפץ באמת:

פְּנַיר שְׁלַחְזֵן שְׁרָאָה הַעֲלָמִים

(יל) אחר שקשר של יד על הזורע ניח של ראש קודם שיברוד הרצעעה סביב הזורע ויש מי שאומר שאסור להוציא תפלה של ראש מהתיק עד שתהא תפלה של יד מונחת: הנחה ואף אם שניהם לפניו חזץ לתיק לא יתקן לפתח התפלה של ראש עד אחר הנחה של יד (מהרי"א ומהר"י בן חביב) יש מי שכותב להניח של יד מושב ושל ראש מעומד (אגור בשם הוזהר סימן פ"ד) (ובמדינות אלו לא נהגו כן אלא שתיהם מעומד): (יב) אם מניח תפילין כמה פעמים ביום צריך לברך עליהם בכלל פעם. נשמטו ממוקם וממשמש בהם להזירם למקום צריך לברך: הנחה ואם מ חוזר א' מהם יברך כמו שמניח תפלה אחת כדלקמן סימן כ"ז (דברי עצמו) היזום ממוקם אדעתא להזירם מיד צריך לברך: הנחה ויש אמורים שלא לברך (טור סימן ח' והכי נהוג וכבר נתבאר לעיל סימן ח' סעיף י"ד) מי שמניח תפילין של יד ובירך ובתחלת ההדוק נפסק הקשר של יד והצריך לעשות קשר אחר אמנים לא המייד דעתו אינו צריך לחזור ולברך אם הותר של יד קודם הנחת של ראש מהדקן וא"צ לחזור ולברך אבל אם הניח של ראש ואחר כך הותר של יד מהדק

זֶקֶן נְתַן וְלֹא יַעֲבֹר

לִסְמָךְ פָּזָה רַצְיָת זָקֵן לְאַנְדָּר מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֲחֵר פְּסָפָרִי רַבְבָּז עַזְהָז תְּזַקְזֹז לְפָלָז

30 "חַק נְתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הַזָּאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׁבִּת תִּיקְוֹן המידות

ומברך מותר לברך על תפילין שאולין ולא על גזוליין: (יג) נהגו העולם שלא לחולץ תפילין עד אחר קדושת ובא לציון: ויש מי שבכתב על צד הקבלה שלא לחולץ תפילין עד שאמר בהם שלוש קדושים וארבע קדושים דהינו לאחר קדיש יתום והכינוהגים המדקדקים: (פתח עינים ספר המוסר פ"ד) וביום שיש בו ספר תורה נוהגים שלא לחלצם עד שיחזרו ספר תורה ויניחו בהיכל: הגה והינו במקום שמכניםין התורה לאחר ובא לציון גואל אבל לפיה מנהג מדינות אלו שמכניםין התורה מיד לאחר הקריאה אין לחלצם רק כמו בשאר ימים (דברי עצמו). ביום ראש חודש חולצים אותם קודם תפלה מוסף: הגה והוא הדין בחול המועד ודוקא במקום שאומרים במוסף קדושת כתר מיהו נוהגים לסלקם קודם מוסף בכל מקום (ב"י):

מיון כו (ח) אם אין לו אלא תפלה אחת מניח אותה שיש לו וمبرך עליה שבל אחת מצוה בפני עצמה והוא הדין אם יש לו שתיהם ויש לו שום אונם שאיןו יכול להניח אלא אחת מניח אותה שיוכלו: (ב) אם איןו מניח אלא של ראש בלבד מברך עליה על מצות תפילין בלבד: הגה ולידין דנוהגים לברך בכל יום שתי ברכות מברך על של ראש בלבד שתי ברכות ואם מניח של יד בלבד מברך להניח בלבד (טו):

מיון כז (ח) מקום הנחתן של יד בזרוע שמאל בבשר התפוח שבעצם שבין הקובד"ז ובית השחי ויתה התפלה מעט לצד הגוף בעניין שכשיכוף זרועו למיטה יהיו כנגד לבו ונמצא מקיים והוא הדברים האלה על לבבך: הגה וצריך להניח בראש העצם הסמוד לקובד"ז אבל לא בחצי העצם שסמוד לשחי (ס"ק) (גידם שאין לו יד רק זרוע ניח בלבד ברכה) (תוספות פרק הקומץ כתבו דגids חייב ובאי' כתב דפטור): (ב) המנהג הנכון שייחא היוזד של קשר תפלה של יד לצד הלב

זֶה נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

והתפלה עליו לצד חזין. יש ליזהר שלא תזוז יוז"ד של הקשר מהתפלה: (ג) המנהג הנכון לתקן שהמעברתא שבה הרצועה עוברת תھא מונחת לצד הכתף והקציצה לצד היד: (ל) לא יהיה דבר חזץ בין תפילין לבשו לא שנא של יד לא שנא של ראש: הגה ודוקא בתפילין אבל ברצועות אין להקפיד (רש"א בתשובה סימן תחכ"ז):

פָּרָךְ רַקְעָטִי תְּפִלְוֹת הַשְׁוֹטָא:

מה: רבונו של עולם, ה' אלקים אמת, אשר גטעת בנו בכל דור ודור צדיקי אמת, הושיענו ורחמננו ברחמייך הربים, זכנו להתקרב לצדיקי אמת לקבל מהם עצות אמתיות ולא גסור מדבריהם ימין ושמאל, רק נזפה לך בדרך עצתם האמתיות ותרחם עליינו ותציל אותנו ואת כל חברתנו ואת כל עמה בית ישראל מעצת רשעים שלהם עצת הגחש הקדמוני ולא גטה אז לבריהם כלל, ולא נאבה ולא נשמע להם ולא יגנבו דבריהם ועתתם בלבנו כלל ותבדילנו מן התועים, ולא יהיה להם שום כח להטעות אותנו, חם ושלום, בעצות רעות שלהם, ולא תעשינה ידיהם תושיה:

ס: והצילנו ברחמייך הربים מכל מיגי שקר וטעות שבעולם, ולא נlid אחר עצות רעות של אלו המחפים את השקר באמת, ומהפקים דברי אלקים חיים, ואומרים לרע טוב ולטוב רע, ומוגעים את ישראל מדרך האמת והגבוץ, על ידי עצותם המהיפות מן האמת, את אשר החמרת הkal, ואת אשר הקלה החומר, את אשר רחקתיהם מקרבים, ואשר קרבתםיהם מרחוקים וייש מהם אשר טעו בעצמן, ואינם יודעים בעצם את האמת לאמתו, והם מדברים לפי תפם, ועתתם הפה ומזקה לנו מאד לעובדתך רבונו של עולם, אתה ידעת האמת, ולפניך גלו כל

זֶקֶן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

**תַּعֲלוֹמוֹת אֲתָה יְדֻעַ רֹאֵי עָזֶלֶם וִתְעַלּוֹמוֹת סְתִּירִי כֹּל חַי קַוָּמָה
בְּעֹזֶרֶתְנוּ וְהַצֵּל אֶתְנָנוּ מֵהֶם, שֶׁלֹּא יַדְבִּקוּ וַיַּכְגִּשׂוּ דְבָרֵיהֶם בְּלִבְנוּ
כָּלֶל, לֹא מֵהֶם וְלֹא מֵהֶם נָגָם וְלֹא מֵהֶם מֵהֶם:**

ע: גָדוֹל הַעֲצָה וּרְבָה הַעֲלִילִיה, זֶכְנוּ בְּרַחְמֵיד הַרְבִּים שִׁיחַתְגָלוּ לָנוּ צְדִיקִי הָאָמָת, וְגַזְפָה לְהַתְקִירָב אֲלֵיכֶם בָּאָמָת, וְלִקְבָּל מֵהֶם עֲצֹות
גְבוּגֹת וּבְרוֹזֹת וַיְשָׁרוֹת, עֲצֹות טוֹבּוֹת הַגְּמַשְׁכִים מִתְרִינִיג עֲטִין
דָאוּרִיתָא שְׁגַזְפָה לִקְבָּל אוֹר הָאָמָת עַל יְדֵי עַצְתָם הָאָמָתִיות, וְעַל
יְדֵי זה גַזְפָה לְאָמוֹנָה שְׁלָמָה בָאָמָת לְעוֹלָם וְעַד:

עָא: וְעֹזֵרְנוּ בְּרַחֲמֵיכֶם תִּרְבִּים לְשִׁמְרָה אֶת הַבְּרִית קָדְשָׁה וַרְחָם עַלְינוּ
וְהַצִּילְנוּ אֶתְנוּ וְאַתְּ כֹּל עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, מִכֶּל מִינֵּי פָגָם שֶׁל גָּאוֹת,
חַם וְשֻׁלּוּם הַז בְּרָאֵיה הַז בְּמַחְשָׁבָה בְּדָבָר וּבְמַעֲשָׁה, וּבְכָל
הַחַמְשָׁה חַוְשִׁים בְּכָלָם תִּשְׁמַרְנוּ וְתִצְּלְנוּ מִכֶּל מִינֵּי פָגָם הַבְּרִית רַק
תְּעֹזֵרְנוּ לְהִיוֹת קָדוֹשִׁים וְטַהוֹרִים בְּכָלָם וְגַזְפָּה לְקָדְשָׁת הַבְּרִית
בְּאַמְתָּה, כְּרַצּוֹנָה הַטוֹּב, וּבְצָל בְּנִפְיַד תִּסְתִּירְנוּ:

עֵב: וְתִזְכֶּנוּ לְקַיִם מִצּוֹת צִיצִית כְּרָאִי בְּכָל פָּרְטִיהָ וְדַקְדוּקִיהָ
וּבְגֻונֹתִיהָ, וְתִרְיַיְגּ מִצּוֹת הַתְּלָגוּיִם בָּה וְעַל-יִדִי בְּגַפִי הַצִּיצִית
הַקְדוֹשִׁים תָּגַן עַלְינוּ וְתִצְיל אָוֹתָנוּ מִכֶּל מִינִי פְגַם הַבְּרִית, וְתִזְכֶּנוּ
לְהַתְקִדְשֶׁ בְּקָדְשַׁתְךָ תְּמִיד, וְעַל-יִדִיֶּה תִצְיל אָוֹתָנוּ מִעֲצַת הַגָּחַשׁ,
מִעֲצַת הַמִּפְתִּים וְהַמִּסְתִּים וְהַמִּדְיִיחִים מַדְרָךְ הָאֱמָת, בְּבֻונָה לְהַרְעָ
אוֹ שֶׁלֹּא בְּבֻונָה וּגְזָבָה לְקַבֵּל וְלַהֲמִישֵׁיךָ עַלְינוּ אָזֶר הַשְׁבֵל הָאֱמָת שֶׁל
צְדִיקִי אֱמָת עַל-יִדִי שְׁגַזְבָּה לְקַבֵּל וּלְקַיִם עֲצֹות טוֹבָת וְאֲמָתִוֹת
שְׁלָהֶם וְעַל-יִדִיֶּה גְזָבָה לְאֱמָת וְלֹא יֵצֵא דָבָר שְׁקָר מִפִּינוּ לְעוֹלָם:
עֲג: רְבוּנוּ שֶׁל עַזְלָם, הַצִּילָנוּ בְּרַחְמֵיכָה הַרְבִּים מִכֶּל מִינִי שְׁקָר
וּטְעוֹת שְׁבַעֲזָלָם, הַז מִדְבָּרִי שְׁקָר שֶׁלֹּא יֵצֵא מִפִּינוּ לְעוֹלָם שָׁוָם דָבָר
שְׁקָר, חַם וְשַׁלוֹם, וְהַז מִדְרָבִי שְׁקָר, שֶׁלֹּא גַלְדָּה בְּדָרְבִי שְׁקָר חַלְילָה

וְתָצֵיל אָוֹתָנוּ בְּרַחְמֵיכָה מִדָּרְכִים נְבוּכִים מִדָּרְכֵי תֹּועִים, רַק תְּהִיחָה
בְּעֹזֵרָנוּ תְּמִיד לִילֵךְ בְּדָרְךָ הָאֱמָת לְאָמָתָו, בְּאָפָן שְׁגַזְבָּה עַל-יְדֵי
הָאֱמָת לְאָמוֹנָה שְׁלָמָה, וְגַזְבָּה לְחַבֵּר וְלִיחְדָּא אָמָת וְאָמוֹנָה תְּמִיד:

עַד: וְעֹזֵרָנוּ שְׂתְּהִיחָה תְּפִלְתָּנוּ נְכֹזָה וְסְדוּרָה וְשְׁגַזְרָה בְּפִינוּ
וּבְלִבְבָנוּ וְתְגַלֵּה גָּפִים וּמְזֻופְתִים בְּעוֹלָם, "לְמַעַן דַעַת כָּל עַמִּי הָאָרֶץ
כִּי ה' הוּא הָאֱלָקִים אֵין עוֹד" וְתַזְפֵר אֶת עַמְךָ יִשְׂרָאֵל לְהֽוֹצִיאָם
מִתְקַפְתָּם, אֲשֶׁר גְּלִיתָ אָוֹתָנוּ זֶה בְּמָה שְׁנִים, וְתִמְהַר וְתִחְישָׁ
לְגָאָלָנוּ וְגַזְבָּה לְשֻׁבָּל אֶרְצָנוּ, וְתַבִּיא אֶלָנוּ אֶת מֶשִׁיחָה צִדְקָנוּ בְּמַהְרָה,
וַיָּקִים מִקְרָא שְׁכָתוֹב: "זֶה יְהִיחָה צִדְקָךְ אֹזֶר מִתְנִיו וְהָאָמוֹנָה אֹזֶר חַלְצָיו
אָמָת מִאָרֶץ תְּצִמָּח וְצִדְקָךְ מְשֻׁמְּדִים גְּשִׁקָּפָה" וַיָּקִים לָנוּ מִקְרָא שְׁכָתוֹב:
"תָּבוֹא, תְּשֻׂרֵי מַרְאֵשׁ אָמָנָה" בְּמַהְרָה בִּימֵינוּ אָמָן:

תְּפִלָּה ח' עַה: יְהִי רְצֽוֹן מַלְפִנִיךָ ה' אֱלֹקֵינוּ וְאֱלֹקֵי אָבוֹתֵינוּ, אֶל
רְחוּם וְחַנּוּן אֶרְךָ אֲפִים וּרְבָבָחֶסֶד וְאָמָת, שְׂתַעֲזָרָר
רַחְמֵיכָה וְחַסְדֵיכָה הַגְּדוֹלִים עַלְיָנוּ וְתַזְכֵנָנוּ בְּרַחְמֵיכָה הַרְבִּים לְהָאָמִין
וְלְהַתְּקִרְבָּה לְצִדְיקִים אֲמֹתִים שְׁבָדוּרָנוּ אֲשֶׁר בָּהֶם בְּחַרְתָּה, לְהַחְיוֹת
אֶת עַמְךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל עַל יְדֵם, בַּיְמָהֶם תֹּצְאוֹת חַיִים לָנוּ וְלִכְלָל
יִשְׂרָאֵל:

עו: וּבְכֹן עֹזֵרָנוּ ה' שְׁגַזְבָּה לְהַמְשִׁיחָה מִהֶם רֹוחַ חַיִים לְמִלְאָתָכָל
מִחְסּוּרָנוּ, וְתִשְׁמַע קֹל אֲגַחּוֹתֵינוּ תְּמִיד, וַיִּהְיֶה לָנוּ כֵּחַ לְהַמְשִׁיחָה עַל
יְדֵי אֲגַחּוֹתֵינוּ רֹוחַ חַיִים רֹוחַ טוֹבָה מִהַצְדִיקִי אָמָת לְהַשְׁלִים כָּל
הַחֲסָרּוֹנֹת שְׁחָסֵר לָנוּ, הַז בְּגֹוף הַז בְּגַפֵּשׁ הַז בְּמַמּוֹן, בְּגַשְׁמִי
וּבְרוֹחַנִי, כָּלָם יִתְמַלֵּאוּ וַיִּשְׁלַמּוּ לְטוֹבָה, בַּי עַמְךָ מִקּוֹר חַיִים וְאַתָּה
מִשְׁפִיעַ רֹוחַ חַיִים לְכָל חַי וְלִכְלָל דָבָר שְׁבָעוֹלָם עַל יְדֵי צִדְיקִיד
הָאָמֹתִים הַדְבָקִים בְּתֹרְתָה הַקְדוֹשָה תְּמִיד, אֲשֶׁר הִיא חַיָּנוּ וְאֶרְךָ
יָמֵינוּ עַל כֹּן חִמֵל עַל עַמְךָ יִשְׂרָאֵל, וְתְגַלֵּה לָנוּ צִדְיקִיד הָאָמֹתִים,

לְסֶלֶת כָּלִיל וְלֹא יַעֲבֹר

לְסֶלֶת כָּלִיל וְלֹא יַעֲבֹר פָּזָה רַצֵּת זָצֵל "אֶל" מִקְוֹה שֶׁדֶבֶר מִסְפָּרִי רַבָּןִי זָהָר תְּקֹזָעַ לְפָלֶל"

לְסֶלֶת כָּלִיל וְלֹא יַעֲבֹר "חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאָרוֹר עַיִ"י הַוְצָאת "נְצָחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר יִשְׂבַּת תִּיקְוֹן הַמִּידּוֹת 30

וְתִזְכְּנוּ לְהַמְשִׁיךְ מִתְּמֻמָּה רֹזֶחֶת הַחַיִם, עַד שִׁיחִיה לְנוּ כַּח עַל יְדֵי
אֲגַחּוֹתֵינוּ לְבַד שָׁאנוּ מַאֲגַחִים עַל מַה שְׁחַסֵּר לְנוּ, שִׁיחִיה גַּשְׁלָם
הַחֲסָרוֹן תְּכָפָה וְתִמְלָא כָּל מִשְׁאָלוֹת לְבָנוּ לְטוּבָה וּכְלָל הַעֲוֹנוֹת
וְהַחֲטָאים וְהַפְּשָׁעִים שְׁחַטָּאנוּ לְפָנֵיכָה, אֲשֶׁר עַל יָדָם סָלַקְנוּ וְהַרְחַקְנוּ
הַרֹּזֶחֶת הַחַיִם וְעַל יָדָם בָּאוּ לְנוּ כָּל הַחֲסָרוֹנוֹת שְׁחַסֵּר לְנוּ, עַל כָּלָם
תִּמְחָל וְתִסְלָח בְּרַחְמֵיד הַרְבִּים עַל יְדֵי צְדִיקִי הַדּוֹר הָאַמְתִּים אֲשֶׁר
רֹזֶחֶת אַלְקִים בְּקָרְבָּם, אֲשֶׁר עַל יָדָם אַתָּה מִתְּרֹצֶחֶת וּמִתְּפִימָה לִיְשָׁרְאָל
בְּרַחְמִים, וְעַל יָדָם אַתָּה מִכְפֵּר וּמוֹחֵל לְעֹזֹנוֹתֵינוּ בְּכָל דּוֹר וְדוֹר,
כִּמוֹ שְׁכַתּוֹב: "זֶאֱישׁ חָכָם יַכְפֵּר גָּהָה" וְתִבְטֵל וְתִשְׁבְּרֵר וְתִכְנִיעַ כָּל
אֹיְבֵינוּ, וְכָל הַקְּמִים עַלְיָנוּ לְרַעָתָה, מִתְּרָה הַפְּרָר עַצְתָּם וּקְלָקָל
מִחְשָׁבָתָם: